

KODS

V L L

1. DAĻA

Aizpilda
vērtētājs.
Vērtētāja
kods:

1. uzdevums (8 punkti).

Veido iederīgu vārdformu vai izvēlies vienu no piedāvātajiem vārdiem!

Andreja Ēķa un Aigara Graubas spēlfilma „Nameja gredzens”, (0) <u>aizvezdama</u> astoņus gadsimtus tālā pagātnē, pieteikusi sevi ar lielu vērienu.	0) aizvest	
Sadarbojoties režisoram (1) _____ un producentam Andrejam Ēķim, radītas arī filmas „Baiga vasara”, „Rīgas sargi” un „Sapņu komanda 1935”.	1) Aigars Grauba	1. <input type="text"/>
2015. gadā tika noslēgts sadarbības līgums ar Kauņas kinostudiju par aktieru un kaskadieru atlasi Lietuvā, (2) _____ arī par viņu līdzdarbošanos filmēšanas laikā.	2) tāpat/tā pat	2. <input type="text"/>
Kauņas vicemērs Staņislavs Buškevičs atzinis: „Lietuvai un Latvijai ir būtiski stiprināt sadarbību, jo lietuvieši un latvieši jau senesis ir (3) _____ plecu pie pleca.”	3) cīnīties	3. <input type="text"/>
Andrejs Ēķis piebilst: „Mēs dzīvojam laikā, kad filmēšanas laukumā labprāt (4) _____ kaskadieri no Lietuvas un aktieri no Anglijas, Latvijas un citām valstīm.”	4) satikties	4. <input type="text"/>
Jau ar filmas pirmajiem kadriem skatītājs tiek ievilināts kaut arī idealizētā, bet ticamā dažu baltu (5) _____ dzīves atveidojumā.	5) cilts	5. <input type="text"/>
Lai gan ir daudz (6) _____, kuras kritizē vēsturnieki, tomēr atzinīgi vērtējama vēsturiskās tematikas aktualizācija Latvijas kino.	6) filma	6. <input type="text"/>
Filma „Nameja gredzens” atgādina, ka mums visiem kopā jāceļ tautas (7) _____.	7) pašapziņa	7. <input type="text"/>
Skatītāji, (8) _____ sevi, šīs filmas specefektus vislabāk var izjust tikai kinozālē!	8) neapzagt	8. <input type="text"/>

(Pēc <http://www.tvnet.lv/izklaide/kino>)

2. uzdevums (16 punkti).**Izlasi teikumus! Liec trūkstošās pieturzīmes!**

1. Jauniešu izvēlēto profesiju bieži vien nosaka tās prestižs un iespējamais atalgojums tomēr svarīgi ņemt vērā arī speciālistu pieprasījumu darba tirgū, iepazīt sevi un orientēties profesiju apguves iespējās Latvijā.

1.

2. Valsts izglītības attīstības aģentūras VIAA karjeras konsultanti ir apkopājuši ieteikumus, kā jauniešiem veiksmīgi izvēlēties nākotnes profesiju.

2.

3. Vispirms svarīgi apzināties savas vēlmes, pārdomāt, kādas nodarbes interesē skolā un ārpus tās, kādas ir aizraušanās un vaļasprieki, turklāt labs paņēmieni ir neliela „prāta vētra” pierakstot uz baltas lapas visu ko patīk darīt.

3.

4. Izvēloties profesiju, noder arī testi ar kuriem var novērtēt un salīdzināt dažādas interešu jomas un savas personības attīstības iespējas.

4.

5. Tomēr jāņem vērā, ka tests nav brīnumlīdzeklis kas pasaka priekšā īsto profesiju tas ir tikai palīgs savu interešu un atsevišķu nozaru salīdzināšanai.

5.

6. Lai atklātu savas stiprās puses, jāveic prasmju un talantu „inventarizācija” tas ir jāpārdomā, kas labāk padodas.

6.

7. To var izdarīt gan lasot un meklējot informāciju internetā gan apmeklējot uzņēmumus un iestādes gan runājot ar interesējošās jomas speciālistiem.

7.

8. Mājaslapas *ProfesijuPasaule.lv* sadaļā „Izpēti profesiju pats” sniegti ieteikumi intervijām ar dažādu arodu pārstāvjiem lai noskaidrotu, kāda izglītība katrā profesijā nepieciešama, kurās mācību iestādēs to var iegūt un cik laika un līdzekļu tam būs jāatvēl.

8.

9. Darba tirgus ir mainīgs, tāpēc regulāri jāseko jaunumiem, piemēram, pašlaik ir pārāk daudz speciālistu ar augstāko izglītību humanitārajās un sociālajās zinātnēs, taču vairākās nozarēs tūrismā loģistikā būvniecībā trūkst darbinieku ar vidējo profesionālo izglītību.

9.

10. Mūsdienās XXI gadsimtā ir grūti izvēlēties profesiju, jauniešiem ir bail kļūdīties, izdarīt kaut ko nepareizi, tā zaudējot laiku un naudu.

10.

11. Kā liecina aptaujas, daudziem jauniešiem profesiju izvēli galvenokārt sekmējusi informācija, kas iegūta apmeklējot dažādu izglītības iestāžu *Atvērto durvju dienas*.

11.

12. Politikāis Nelsons Mandela Nobela Miera prēmijas laureāts teicis: „Tas vienmēr šķiet neiespējami, līdz tiek paveikts.”

12.

13. Dažādās izglītības programmās tiek piedāvāts iegūt darba tirgū pieprasītas profesijas, to apguves laiks viens vai pusotrs gads.

13.

14. Jaunieši vecumā no 17 līdz 29 gadiem kuri pabeiguši pamatskolu, vidusskolu vai vidējo profesionālo skolu var pieteikties valsts finansētās profesionālās izglītības atbalsta programmās.

14.

15. Mācību laikā jaunieši var saņemt šādu materiālo atbalstu stipendiju mācību līdzekļus kā arī nodrošinātu prakses vietu, lai iegūtu nepieciešamās profesionālās iemaņas.

15.

16. Jaunietī, pirms izvēlies savu arodu, izveido sarakstu ar tīkamo profesiju plusiem un mīnusiem un izvērtē visas alternatīvas aicina mājaslapas *ProfesijuPasaule.lv* veidotāji.

16.

Centralizētais eksāmens par vispārējās vidējās izglītības apguvi

LATVIEŠU VALODĀ

KODS

												V	L	L
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---

Darba lapa (2. daļa)

Iepazīsties ar norādījumiem!

1. un 2. daļas darba lapās ieraksti kodu, kuru tu saņēmi, ienākot eksāmena telpā!

Katru koda ciparu raksti salasāmi tam norādītajā vietā!

Eksāmenā veicamo uzdevumu skaits, iegūstamo punktu skaits un paredzētais izpildes laiks:

Daļa	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Laiks
1. daļa	2	24	100 min
2. daļa	8	30	
3. daļa	1	34	120 min

Darbu veic ar tumši zilu vai melnu pildspalvu! Ar zīmuli rakstītais netiek vērtēts.

Eksāmena norises laikā eksāmena vadītājs skaidrojumus par uzdevumiem nesniedz.

Pildot eksāmena darbu, ievēro uzdevumu nosacījumus!

Eksāmena 3. daļas darba lapu saņemsi pēc starpbrīža.

Eksāmenā izmantotie teksti pielāgoti atbilstoši eksāmena uzdevumu mērķim.

Raksti salasāmi!

2. DAĻA

Izlasi tekstu un veic 1.–8. uzdevumu!

Ir cilvēki, ar kuriem vari neredzēties mēnesi, gadu vai desmit, bet satiekoties turpināt teikumu, kas visu šo laiku klusi ir gaidījis savu brīdi. Cilvēki, no kuriem arvien esi domas attālumā. Viens no tādiem ir ALBERTS BELS. Tad kāpēc gan es tik neprātīgi satraucos, it kā pieļautu domu, ka viņš varētu atteikt sarunu. Viņš neatteica. Kad diktofons pierakstīts pilns un iemests somā, pēkšņi attopos, ka jau atkal neesmu pajautājusi: kāpēc Cīrulis pārtapa tieši par Belu? Un te nu Alberts atkal smeļ: viss ir vienkārši! Mirdza Ķempe uz zīmītes pie viņa manuskripta savulaik uzrakstījusi: baigi ellīgs latviešu stāstnieks. Bels. Tāpēc šī mūsu intervija būs nevis dialogs, bet stāsts. Baigi ellīgs. Latvieša stāsts.

1. Ne bērniībā, ne skolas gados par rakstīšanu es nedomāju. Mums mājās – kā tolaik visās latviešu lauku mājās – bija liela bibliotēka, kur bija savākti gan mūsu rakstnieku, gan arī Eiropas rakstnieku kopoti raksti. Tur bija lielie krievu rakstnieki, lielie vācu rakstnieki, kā arī lielais norvēģis Knuts Hamsuns, lielais polis Henriks Senkevičs, kas uz mani atstāja milzīgu iespaidu. Ir divas grāmatas, kas mani ietekmējušas visspēcīgāk, – viena ir *Bībele*, otra – *Latvju dainas*. Es domāju, ka dainas noteikti jā māca skolā, ne tā, ka jāiezubrī atsevišķas četrriņdes, bet lielajā tvērienā: kas ir dainu filozofija, kādu spēku mēs no šā avota varam dabūt. Cilvēkam, kas dzīvo dainu kultūrā, ir pavisam cita attieksme pret lielajām lietām – tādām kā nāve, mīlestība, tēvu zeme. Taču tolaik man pat sapņos nerādījās, ka es arī pats varētu rakstīt.

2. Par rakstniecību sāku domāt pēc tam, kad biju neveiksmīgi startējis uz režisoriem kino institūtā Maskavā. Bet man gribējās paust savu attieksmi pret pasauli, pret dzīvi. Un tad notika tā, ka es nokļuvu slimnīcā. Tur nebija ko darīt, taču tur bija bibliotēka, kur es atradu Konstantīna Paustovska „Zelta rozi”, grāmatu, kas skar literārās darbības principus. Es to izlasīju un nolēmu, ka man arī jā raksta.

3. Mīlestības impulss, ko saņēmu no savas sievas, palīdzēja iesākt pirmo romānu. Es varbūt romānistikai vispār nebūtu pievērsies, rakstīju īsos stāstus, ārkārtīgi veiksmīgi rakstīju, biju apguvis tehniku un apjomu. Par īso stāstu tolaik maksāja pieklājīgu honorāru. Rakstīt romānu man nebija nolūka. Pat īsti nezināju, kas tas ir un kā to būvēt. Bet kopā ar sievu sāku klausīties simfonisko mūziku. Un tad reiz, klausoties Sergeja Raħmaņinova Otro klavierkoncertu, es sāku saprast kompozīciju. Kā tas ir uzbūvēts, kā sajūgts kopā, kā attīstās visas līnijas un kā katrs mūzikas solis rada to lielo iespaidu. Tā dzima ideja rakstīt „Izmeklētāju”.

4. Pirms tam es daudz domāju par romānu, sapratu, ka lielie romāni, kā, piemēram, Džeimsa Džoisa „Uliss”, prasa milzīgu lasītāja piepūli. Es gribēju rakstīt formātā, ko var izlasīt vienā nedēļā, vēl labāk – divos vakaros, bet, ja ļoti grib, tad astoņās stundās. Es izstrādāju savu mazā romāna struktūru un uzrakstīju „Izmeklētāju”, kas izradījās tīri veiksmīgs. Un pēc tam bija „Bezmiegs”, neveiksmīgs. Likteņa ziņā. Man vienkārši tika pateikts acīs, lai es to noliekot klusā plauktā un lai neiedrošinoties lasīt sabiedriskās vietās, pretējā gadījumā būšot smagas sekas man un manai ģimenei. Bet tajā visā bija kas negaidīts. Ja kaut kas tāds notiek, rakstniekā rodas aizturēts spēks. Tāds spēks radās arī manī. Man tas izpaudās „Būrī”. Ja nebūtu noklusēts „Bezmiegs”, diez vai es „Būrī” būtu uzrakstījis. Bet būra situāciju radīja toreizējā attieksme pret brīvo vārdu.

5. Romānu rakstot, vajag dabūt sevī darba ritmu. Jāstrādā noteiktā laikā. Taču nedrīkst arī pārvilkt pāri strīpai, kas dienas darbu ietver. Stāstu var uzrakstīt vienā dienā, vienā elpā – visu līdz galam. Bet, romānu rakstot, tā nedrīkst darīt. Ja pārrauj pāri, nav labi. Pat ja esi iegājis labā ritmā un viss raiti iet un risinās, noteiktā laikā ir jāapstājas. Jānoliek malā un tad nākamajā dienā jāatgriežas. Lielākais joks jau ir tas, ka naktī zemapziņa strādā un romānu būvē tevī iekšā.

6. Agrāk rakstīju ar rakstāmmašīnu, tagad – ar datoru. Datoram ir viena slikta īpašība – viss pārāk viegli nāk. Mašīna prasa lielāku organizētību. Jāpārdomā precīzāk, stingrāk jāpieslēdzas frāzei, teikumam, vārdu kārtībai. Agrāk bija tā: ar mašīnu uzrakstu melnrakstu un tad ar zīmuli vai lodīteni eju cauri – tas ir pats interesantākais. Pēc tam pārrakstu tīrajā, un pēc tam vēl vienu reizi.

7. Mana formula ir vienkārša – kritika ir jāuzklausā, bet tai nav jā klausā. Tas arī viss. Vairāk neko nevaru teikt. Vispār jau kausam, ko kalējs izkaļ, nospodrinājumu parasti dod kritika. Tā pasaka, kas tur stiprs, uz ko varētu balstīties lasītājs. Ir arī kritiķi, kuri akcentē slikto. Bet, pasarg dies, lai es sāktu kritiķus mācīt! Tā tik vēl trūka! Tie ir gudri, izglītoti cilvēki, kāpēc man būtu jābojā viņiem dzīve ar saviem padomiem?

8. Atzinība katram cilvēkam ir svarīga. Tā uzlabo garastāvokli vismaz uz vienu dienu. Rakstniekam atzinība ir īpaši vajadzīga. Rakstnieks būtībā ir kā istabas augs – darbs, sevišķi prozā, liek ilgu laiku atrasties telpā, zināmā sastinguma stāvoklī. Tāpēc rakstniekam kā istabas augam ir svarīgi, ka viņu aplej ar atzinības skaidro ūdentiņu, lai viņš nenokalst. Tev ir jābūt redzamam, lai tas, ko tu saki, kļūtu dzirdams.

(Stāstījumu pierakstīja kinorežisore un esejiste Vija Beinerte – „Latvijas Avīze”)

Aizpilda
vērtētājs.
Vērtētāja
kods:

--	--	--	--	--	--

1. uzdevums (1 punkts). Formulē teksta tematu!

1. _____

2. uzdevums (6 punkti). Uzraksti galveno domu 1., 2. un 5. rindkopai!

Rindkopa	Galvenā doma
1.	
2.	
5.	

S. _____

P. _____

S. _____

P. _____

S. _____

P. _____

Kopā par
2. uzd.:

3. uzdevums (3 punkti). Uzraksti saliktā pakārtotā teikumā pamatojumu apgalvojumam, ka rakstniekam nepieciešama atzinība!

3.1. _____

3.2. _____

P. _____

Kopā par
3. uzd.:

4. uzdevums (3 punkti). Uzraksti teksta 6. rindkopā minēto problēmu! Raksturo tās aktualitāti!

Problēma. _____

Aktualitātes raksturojums. _____

4.1. _____

4.2. _____

P. _____

Kopā par
4. uzd.:

5. uzdevums (2 punkti). Izskaidro tekstā lietoto vārdu savienojumu nozīmi!

Dainu kultūra – _____

Darba ritms – _____

5.1. _____

5.2. _____

Kopā par
5. uzd.:
_____**6. uzdevums (3 punkti). Aizpildi tabulu par valodas līdzekļiem, izmantojot vārdus no teikuma!**

Agrāk bija tā: ar mašīnu uzrakstu melnrakstu un tad ar zīmuli vai lodīteni eju cauri – tas ir pats interesantākais. Pēc tam pārrakstu tīrajā, un pēc tam vēl vienu reizi.

Valodniecības nozare	Valodas līdzeklis	Piemērs
Leksika	Vārdu savienojums pārnestajā nozīmē	
Morfoloģija	Ar piedēkli atvasināts vārds	
		pats interesantākais

6.1. _____

6.2. _____

6.3. _____

Kopā par
6. uzd.:
_____**7. uzdevums (3 punkti). Ja tu būtu redaktors, vai autoram ieteiktu labot tekstā pasvītrotos vārdus un vārdu savienojumus? Pamato savu atbildi, minot divus argumentus!**

Es domāju, ka dainas noteikti jā māca skolā, ne tā, ka jāiežubrī atsevišķas četrindes, bet lielajā tvērienā: kas ir dainu filozofija, kādu spēku mēs no šā avota varam dabūt.

Par rakstniecību sāku domāt pēc tam, kad biju neveiksmīgi startējis uz režisoriem kino institūtā Maskavā.

Bet, romānu rakstot, tā nedrīkst darīt. Ja pārrauj pāri, nav labi.

7.1. _____

7.2. _____

P. _____

Kopā par
7. uzd.:
_____**8. uzdevums (9 punkti). Vai citi mākslas veidi var palīdzēt saprast literatūru? Uzraksti viedokli (70–90 vārdu), atbildot uz jautājumu!**

S. _____

F. _____

P. _____

Kopā par
8. uzd.:
_____Kopā par
2. daļu:

Centralizētais eksāmens par vispārējās vidējās izglītības apguvi

LATVIEŠU VALODĀ

KODS

												V	L	L
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---

Darba lapa (3. daļa)

Pārspridums jāraksta par vienu no piedāvātajiem tematiem. Apjoms – 350–400 vārdu.

Darba lapas 1. lappusē apvelc izvēlētā temata numuru!

Darba lapas 2. lappusē tam atvēlētājā vietā ieraksti izvēlēto tematu!

Argumentācijai izmanto kultūras un/vai literatūras faktus!

Rakstot pārspridumu, ievēro satura atbilstību izvēlētajam tematom!

Ja darbā izmanto citātu, norādi arī tā autoru!

Raksti salasāmi!

Apvelc izvēlētā temata numuru!

1. 2. 3.

2019

3. daļa

**Izvēlies vienu no tematiem un uzraksti pārspriedumu (350–400 vārdu)!
Argumentācijai izmanto kultūras un/vai literatūras faktus!
Rakstot pārspriedumu, ievēro satura atbilstību izvēlētajam tematam!**

1. Kultūra – manas personības veidotāja.
2. Laikā un pāri laikam esošais literatūrā.
3. „Bāka nav bāka, ja deg pati sev.” (L. Brīdaka)

Uzmetums.

Tīrraksts.

Lined writing area consisting of approximately 27 horizontal lines spaced evenly down the page.

Darba lapas 1. lappusē apvelc izvēlētajā temata numuru!